

**A 2009. évi verseny főtámogatója:
NEMZETI TANKÖNYVKIADÓ ZRT.**

A rendezvény támogatói:
BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
VERES PÉTER GIMNÁZIUM
ELTE TTK MATEMATIKAI INTÉZET
OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS MINISZTERIUM
BRINGÓHINTÓ KKT.
MACKENSEN KFT.

Zene és hang: CSIBA LAJOS, KERÉKES BARNABÁS

A verseny körzeti fordulójának helyi szervezői:

Buda körzetben:

GELNICZKY GYÖRGY (Veres Péter Gimnázium)
HORVÁTHNÉ LÁPOSI ÉVA (Bárzi Géza Általános Iskola)
MERÉNYI IMRE (Baár-Madas Református Gimnázium)
FARKAS ESZTER (Áldás Utcai Általános Iskola)
ANTAL ERZSÉBET (Arany János Általános Iskola és Gimnázium)

Pest körzetben:

KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
SZÉKELYHIDI-CSÁFORDA MÓNICA (Móra Ferenc Általános Iskola)
MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)
LATÁK ISTVÁN (Lónyay Református Gimnázium)

A Jókai-körzetben:

GAZDA-PUSZTAINÉ VÉBER GABRIELLA (Vaszary János Ált. Isk., Tata)
KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)
LASKÓ ZOLTÁNNÉ (Teleki Blanka Gimnázium, Székesfehérvár)

A Petőfi-körzetben:

TERCSINÉ TÓTH ILONA (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)
OSVÁTH EMESE (Szilády Áron Református Gimnázium, Kiskunhalas)

A Vörösmarty-körzetben:

VARGÁNÉ VÁRSZEGI CSILLA (Gönczy Pál Ált. Isk., Hajdúszoboszló)
KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Bocskai István Általános Iskola, Derecske)
TÓTHNÉ BODÓ MÁRIA (GYAKI 5. Sz. Ált. és Sportiskola Tagint., Gyula)

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

**2009.
4. osztály
Országos döntő**

A rendezvény fővédnöke:
Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus

A feladatsor összeállítója:
PAPP ISTVÁN középiskolai tanár

Feladatok, ötletek:
BODROGI ÁGNES általános iskolai tanító
HUSZKA ANIKÓ általános iskolai tanító
KOVÁCS ALBERTNÉ általános iskolai tanító

A feladatsor lektorálója:
MARTON ÁGOTA középiskolai tanár

Szerkesztés, informatikai háttér:
TASSY GERGELY egyetemi hallgató

A verseny megálmodója:
NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Két ifjúsági regény szereplőit adjuk meg. Válasszátok ki az íróikat!
I. *Tutajos, Bütyök, Matula, Nancsi* II. *Bagoly, Róbert Gida, Kanga, Füles*
(A) *Móra Ferenc, Saint-Exupéry* (B) *Fekete István, Andersen*
(C) *Csukás István, Lázár Ervin* (D) *Fekete István, Milne*
(E) *Csukás István, Milne*
- Mi a közös az alábbi négy dőlt betűs szóban? Találjátok ki, hogy logikailag mely további szavak illenek közéjük! *ANYA, KÖNYÖK, ICIPICI, CSÚCS, ...*
(A) *köröm* (B) *legel* (C) *kerék* (D) *láb* (E) *sas*
- Keressétek meg az alábbi szópárok tagjait összekötő szabályt! Jelöljétek meg azokat a szavakat, amelyekkel kiegészíthető a 4., hiányos szópár!
1. kalap – róka 2. galamb – csiga 3. sógor – orsó 4. maszat –
(A) *koma* (B) *kacat* (C) *pálma* (D) *fecske* (E) *atom*
- Mi a helyes sorrendje a **j** és **ly** betűknek a következő versikében?
Foglár fogán fog...uk van,
Nosza, tömni fog...uk. (A) *ly, j, j, ly, j*
Eközben a fogházból (B) *ly, j, ly, ly, j*
Megszökhethet a fog...uk. (C) *ly, ly, j, j, j*
Elröppenhet fog...uk is, (D) *j, j, ly, ly, j*
Hacsak meg nem fog...uk. (E) *j, ly, ly, j, ly*
- Melyik szósort írtuk hibátlanul?
(A) *külömben, lesz, kisebb, egyik* (B) *szallag, hallgat, játszik, rossz*
(C) *együtt, azonban, bakancs, friss* (D) *menyasszony, erőssen, köpeny, fullánk*
(E) *guggol, visszhang, mennyország, állvány*
- Keressetek olyan rokon értelmű párt az alábbi szavakhoz, amelyek **k** betűvel kezdődnek és **l** betűre végződnek! Melyekhez találtatok ilyen szinonimát?
(A) *szénaboglya* (B) *lábbeli* (C) *nem messze*
(D) *leskelődik, megfigyel* (E) *éhezik, diétázik*
- Válasszátok ki az **igaz** állításokat!
(A) *A főnév névszó.* (B) *Minden főnév köznév.* (C) *Minden köznév főnév.*
(D) *Az ige is névszó.* (E) *A névelő csak határozott lehet.*

- Rakjátok a betűket helyes sorrendbe! Melyek a mai, modern mesehősök?
(A) *PETTYAHROR* (B) *NIDLAA* (C) *RKEHÉÓHFE*
(D) *RÓFOD* (E) *ZSKAIPSCIERÓK*
- Melyik szólás kakukktójás tartalmi szempontból? Jelöljétek be a betűjelét!
(A) *Alszik, mint a bunda.* (B) *Megalszik szájában a tej.*
(C) *Az igazak álmát alussza.* (D) *Húzza a lóbőrt.*
(E) *Úgy alszik, mint a tej.*
- Találjátok ki, hogy a pontok helyére melyik szónak kell kerülnie!
5131 = CSABA 614 =
(A) *BECS* (B) *DAC* (C) *EDZ* (D) *CICA* (E) *BABA*
- Mely meghatározások igazak a következő szókapcsolatra: *egy padra ültünk?*
(A) *névelő + főnév + ige* (B) *névelő + névszó + ige*
(C) *számnév + összetett főnév + ige*
(D) *számnév + toldalékos köznév + múlt idejű ige*
(E) *határozatlan névelő + toldalékos köznév + múlt idejű ige*
- Jelöljétek meg azokat a felsorolásokat, amelyekben az elválasztásba hiba csúszott!
(A) *pén-zért, kert-ig, mad-zag* (B) *lán-dzsás, poty-tyan, Mik-ló-sék*
(C) *gal-lyak, ker-tig, ren-dőr* (D) *va-sút, le-ga-lább, fe-la-dat*
(E) *edz-dze, kö-peny, ma-dzag*
- „Csali mese.” Hány füllentés van a Micimackó alábbi könyvajánlójában?
Andersen leghíresebb meséjének bájos főhőse több más állattal, köztük Baluval él együtt a Négyszögletű Kerek Erdőben. Legérdekesebb talán az a fejezet, amelyben Vacskamati zsúrt rendez Karak tiszteletére.
(A) 2 (B) 3 (C) 4 (D) 5 (E) 6

A következő feladatot a válaszlapon kijelölt helyén oldjátok meg!

- A következő kis mesében intarziaként (azaz szón belül vagy szóhatárokat át-lépve) fiú- és lányneveket rejtettünk el. Gyűjtsetek ki legalább 8 keresztnévet, majd írjatok ti is önállóan olyan mondatokat, amelyekben legalább 5 keresztnévet rejtetek el! (A már megtalált neveket ne használjátok fel újra!)
A szorgos kis süni már korán reggel ott kapált a kertjében. A virágait is meg-öntöztette, de hirtelen kezében maradt az öntözőkanna letört füle. Hazasie-tett, hogy a műhelyében megjavítsa. Úgyesen megdrótozgatja, s megfogadta: „Máskor jobban vigyázok az eszközeimre!”